

Sygn. akt I C 1683/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Płocku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Łukasz Wilkowski
Protokolant:	st. sekr sąd. Justyna Wieteska

po rozpoznaniu w dniu 02 grudnia 2019 roku w Płocku na rozprawie

sprawy z powództwa Polskiego Banku Spółdzielczego w C. z siedzibą w C.

przeciwko N1 Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., B. N., O. N. i I. Ł.

o zapłatę kwoty 10.745.811,77 zł

I. uchyla w stosunku do pozwanych (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., B. N., O. N. i I. Ł. nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Płocku w dniu 21 grudnia 2017 roku w sprawie sygn. akt I Nc 306/17 w części tj. co do zasądzonych od kwoty 10.745.811,77 zł (dziesięć milionów siedemset czterdzieści pięć tysięcy osiemset jedenaście złotych siedemdziesiąt siedem groszy) odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 23 czerwca 2017 roku do dnia 27 czerwca 2017 roku i oddała powództwo w tym zakresie;

II. utrzymuje w mocy w pozostałym zakresie nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym z weksla przez Sąd Okręgowy w Płocku w dniu 21 grudnia 2017 roku w sprawie sygn. akt I Nc 306/17, w stosunku do pozwanych (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., B. N., O. N. i I. Ł.;

III. zasądza od pozwanych (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. i B. N. solidarnie na rzecz powoda Polskiego Banku Spółdzielczego w C. z siedzibą w C. kwotę 12.250,00 zł (dwanaście tysięcy dwieście pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi.

Sygn. akt I C 1683/18

UZASADNIENIE

Polski Bank Spółdzielczy w C. z siedzibą w C. w pozwie z dnia 13 listopada 2017 roku, skierowanym do Sądu Okręgowego w Płocku, przeciwko N1 Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., B. N., J. N., O. N. i I. Ł. wniósł o rozpoznanie sprawy w postępowaniu nakazowym i wydanie nakazu zapłaty na podstawie art 484¹ § 2 k.p.c., orzeczenie nim, że pozwani solidarnie mają zaspokoić w całości roszczenie powoda z tytułu zobowiązania z weksla wystawionego na rzecz powoda w kwocie 10.745.811,77 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie naliczanymi od w/w kwoty od dnia 23 czerwca 2017 roku (tj. dnia następnego po dniu wskazanym jako dzień wykupu weksla) do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł. W przypadku wniesienia przez pozwanych zarzutów

od w.w nakazu zapłaty wniósł o utrzymanie go w mocy w całości, zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł. W uzasadnieniu wskazał, iż pozwana spółka N1 Sp. z o.o. w dniu 28 października 2014 roku zawarła z powodem umowę kredytu (...) o kredyt obrotowy konsorcjonalny wraz z aneksem nr 1 z dnia 28.11.2014r, aneksem nr (...) z dnia 29.04.2015r, aneksem nr (...) z dnia 28.05.2015r, aneksem nr (...) z dnia 30.06.2015r, aneksem nr 5 z dnia 31.7.2015r, aneksem nr (...) z dnia 15.09.2015r, aneksem nr (...) z dnia 30.12.2016r oraz aneksem nr (...) z dnia 07.03.2016r. Stroną umowy kredytu był również (...) Bank S.A. Bankiem inicjującym, zarazem reprezentującym (...) Bank S.A. w ramach danego konsorcjum jest powód. Zgodnie z ó 1 ust 1 umowy powód udzielił spółce kredytu w wysokości 10.000.000,00 zł na okres od dnia 28.10.2014r do dnia 28.04.2017r. W ramach zabezpieczenia wiarygodności z tytułu udzielonego kredytu przewidzianego w § 2 ust 8 pkt 2 umowy aneksach nr (...) spółka, jako wystawca, wystawiła i wydała powodowi weksel in blanco, który własnoręcznym podpisem opatrzył K. O. pełniący wówczas funkcję prezesa zarządu spółki. Dodatkowo udzielone zostało poręczenie wekslowe przez pozostałych pozwanych poprzez złożenie własnoręcznych podpisów na odwrotnej stronie weksla in blanco obok słowa „poręczam”. Zgodnie ze złożoną deklaracją wekslową powód ma prawo wypełnić weksel w każdym czasie na sumę odpowiadającą zadłużeniu spółki i powoda z tytułu w/w kredytu, na którą składać się będą kapitał główny, odsetki, prowizje i koszty. Jednocześnie spółka upoważniła powoda do opatrzenia weksla datą płatności według własnego uznania, wskazując, iż zawiadomienie o wypełnieniu weksla powinno zostać przesłane pozwanej listem poleconym na adres wskazany w deklaracjach wekslowych. Nadto wskazano, iż weksel może być opatrzony klauzulą „bez protestu” i klauzulą waluty w postaci numeru umowy kredytu. Jako miejsce płatności weksla wskazano siedzibę powoda. Na treść w.w deklaracji wekslowej zgodę wyrazili również poręczyciele. Powód wypłacił spółce środki pieniężne z tytułu umowy kredytu w czterech transzach w okresie od 28 listopada 2014 roku do 14 marca 2016 roku. Pozwana spółka dokonała spłaty częściowej kredytu, zaspokajając jedynie część odsetek od kapitału głównego w okresie od 04 grudnia 2014 roku do 21 lutego 2017 roku w kwocie 574.323,99 zł. W związku z brakiem spłaty pozostałej części zadłużenia powód skorzystał z ustanowionego zabezpieczenia i uzupełnił w dniu 12 czerwca 2017 roku weksel in blanco zgodnie z deklaracją wekslową na kwotę niespłaconego kredytu w kwocie 10.745.811,77 zł, datę płatności 22 czerwca 2017 roku, miejsce płatności jako Polski Bank Spółdzielczy w C. i klauzulę „bez protestu”. Pismem z dnia 12 czerwca 2017 roku powód zawiadomił o powyższym wystawcę weksla i wezwał do wykupu weksla. Przesyłka adresowana do spółki nie została podjęta, była dwukrotnie awizowana, pierwszy raz 22 czerwca 2017 roku i zwrócona, jako niepodjęta w terminie w dniu 7 lipca 2017 roku. Powód zawiadomił o wypełnieniu weksla również poręczycieli. Pozwani nie wykupili weksla, stąd też żądanie pozwu (k. 2 - 12).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym z weksla w sprawie sygn. akt I Nc 306/17 Sąd Okręgowy w Płocku uwzględnił w całości żądanie powoda nakazując pozwany, aby zapłacili solidarnie w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty powodowi kwotę 10.745.811,77 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 23 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 50.017,00 zł (pięćdziesiąt tysięcy siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 25.000,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (k. 151).

W ustawowym terminie zarzuty od tegoż nakazu zapłaty wnieśli odrębnie wszyscy pozwani, zaskarżając wydany nakaz w całości i podnosząc, iż żądanie pozwu jest przedwczesne, albowiem powód nie zawiadomił pozwanej spółki w terminie, zgodnie z ustaleniami zawartymi w deklaracji wekslowej, o wypełnieniu weksla in blanco, uniemożliwiając mu zapoznanie się z jego treścią i przynajmniej potencjalne wypełnienie zobowiązania we wskazanym przez powoda terminie płatności. Jednocześnie wszyscy oni wnieśli o zawieszenie niniejszego postępowania do czasu zakończenia sprawy cywilnej sygn. akt II C 342/17 Sądu Okręgowego w Warszawie, uchylenie nakazu zapłaty, oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa prawnego. W uzasadnieniu wskazali, iż w całości kwestionują stanowisko powoda wyrażone w pozwie oraz przeczą wszelkim twierdzeniom powództwa, które nie zostały przyznane wprost. Zaprzeczyli, jakoby pozwana spółka nie wyrażała woli zakończenia sporu na drodze polubownej. Wskazali, iż powód wydał w tym zakresie stosowną promesę w dniu 06 grudnia 2017 roku. Wiarygodność banku jest w całości zabezpieczona hipoteką na nieruchomości znajdującej się w W. przy ul. (...) KW nr (...) do kwoty 15.000.000,00 zł. Aktualna wartość inwestycji to według wyceny z dnia 05.12.2016r - 47.693.000,00 zł. W ich ocenie bank przedwcześnie wypowiedział umowę kredytu i wypełnił

weksel. Pozwana spółka informowała powoda na bieżąco o kłopotach ze spłatą kredytu, wnioskuje o przedłużenie umowy kredytu oraz restrukturyzację zadłużenia. Pozwana podejmowała i nadal podejmuje czynności mające na celu sprzedaż nieruchomości. Wskazali, iż w dniu 19.04.2017r z roszczeniem do N1 Sp. z o.o. wystąpił Tymczasowy Zarządca (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w W., żądając stwierdzenie bezskuteczności wobec masy upadłości umowy sprzedaży z dnia 07.10.2014r rep. A nr 6714/2014 wraz z aneksem z dnia 27.11.2014r rep. A nr 7900/2014, która to nieruchomość była przedmiotem kredytowania m.in. przez powoda. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie sygn. akt II C 342/17 udzielił zabezpieczenia poprzez ustanowienie zakazu zbywania w/w nieruchomości. Pozwana nie zgadza się z tym roszczeniem. Zawisły jednak spór powoduje daleko idące straty finansowe po stronie pozwanej spółki. Zahamowana została oferta sprzedaży mieszkań. W chwili obecnej nie jest możliwe zaspokojenie się przez powoda z w.w nieruchomości. Może on natomiast skierować egzekucję do poręczycieli doprowadzając ich do bankructwa i tym samym uniemożliwi pozwanej skuteczną obronę w sprawie sygn. akt II C 342/17. Dalej wskazali, iż powód wezwanie do wykupu weksla opatrzone datą 12 czerwca 2017 roku nadał dopiero w dniu 20 czerwca 2017 roku, a zatem dwa dni przed upływem terminu płatności weksla, natomiast z deklaracji wekslowej wynika, iż list ten powinien być wysłany przynajmniej 7 dni przed terminem płatności. Powyższe daje podstawę do przyjęcia, że powód nie zawiadomił pozwanego w prawidłowym terminie (k. 154 - 157, 239 - 245, 254 - 260, 267 - 273, 280 - 286).

Prawomocnym postanowieniem z dnia 19 września 2018 roku Sąd Okręgowy w Płocku w sprawie sygn. akt I Nc 306/17 odrzucił zarzuty pozwanego J. N. (k. 402).

Postanowieniem z dnia 19 września 2018 roku Sąd Okręgowy w Płocku nie uwzględnił wniosku pozostałych pozwanych o zawieszenie postępowania w sprawie i oddalił wnioski o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty (k. 405).

Powód w piśmie procesowym z dnia 22 października 2018 roku w odpowiedzi na zarzuty pozwanych wniósł o utrzymanie w mocy w całości nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym w dniu 21 grudnia 2017 roku. Odnosząc się do kwestii polubownego zakończenia sporu podniósł, iż działania pozwanych w jego ocenie noszą charakter „mamienia” powoda możliwością sprzedaży nieruchomości i zaspokojenia zobowiązania kredytowego z uzyskanej ceny. Dalej wskazał, iż nie słuszne są zarzuty dotyczące przedwczesnego wypowiedzenia umowy, bowiem umowa zawarta z pozwaną spółką nie została wypowiedziana, lecz wygasła z upływem terminu tj. z dniem 28 kwietnia 2017 roku. W ocenie powoda skutecznie przedstawił on weksel do wykupu. Wezwanie było skutecznie awizowane w dniu 22 czerwca 2017 roku, a tym samym pozwany miał możliwość zapoznania się z wekslem tego dnia (k. 434 - 444).

Zażalenia pozwanych na oddalenie wniosku pozwanych o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty zostały oddalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 maja 2019 roku w sprawie sygn. akt I ACz 797/17 (k. 526).

Jednocześnie powód w odpowiedzi na zażalenie pozwanych B. N., N1 Sp. z o.o. w W. wniósł m.in. o zasądzenie od w/w pozwanych na jego rzecz kosztów procesu w postępowaniu zażaleniowym, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych (k. 506 - 510, 512 - 516).

Na rozprawie w dniu 2 grudnia 2019 roku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska (k. 556, 561).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 października 2014 roku została zawarta umowa o kredyt obrotowy konsorcjonalny (...) pomiędzy Polskim Bankiem Spółdzielczym w C. z siedzibą w C., jako bankiem inicjującym oraz (...) Bankiem S.A. z siedzibą w P., jako bankiem uczestnikiem, działającymi wspólnie, jako kredytodawca, a N1 Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. reprezentowaną przez ówczesnego jej prezesa zarządu K. O., jako kredytobiorcę, zgodnie z którą banki wspólnie udzieliły spółce kredytu w kwocie 28.300.000,00 zł, w tym powód w kwocie 10.000.000,00 zł na okres od dnia 28.10.2014r do dnia 28.04.2017r. Kredyt ten był przeznaczony na budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego apartamentowego z usługami w parterze, garażem podziemnym oraz infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu przy ul. (...) w W., w tym na nabycie użytkownika wieczystego gruntu pod realizację wymienionej inwestycji wraz z nakładami poczynionymi na gruncie. Jako zabezpieczenia spłaty udzielonego kredytu i odsetek kredytobiorca ustanowił na rzecz powoda hipotekę do kwoty 15.000.000,00 zł na w.w nieruchomości oraz

złożył cztery weksle in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi i udzielonymi poręczeniami cywilnym i wekslowym udziałowców spółki - (...), O. N. i I. Ł. oraz niebędącego udziałowcem - J. N. (umowa kredytu - k. 23 - 27).

Umowa ta była zmieniona aneksami nr (...) z dnia 28 listopada 2014 roku (w zakresie dotyczącym harmonogramu uruchomienia transz kredytu), nr 2 z dnia 29 kwietnia 2015 roku (w zakresie m.in. dotyczącym harmonogramu spłat kredytu oraz sposobu rozliczania kwot uzyskiwanych przez kredytobiorcę z tytułu sprzedaży mieszkań), nr 3 z dnia 28 maja 2015 roku (w zakresie dotyczącym harmonogramu spłat kredytu), nr 4 z dnia 30 czerwca 2015 roku (w zakresie dotyczącym harmonogramu spłat kredytu), nr 5 z dnia 31 lipca 2015 roku (w zakresie dotyczącym harmonogramu spłat kredytu), nr 6 z dnia 15 września 2015 roku (w zakresie dotyczącym sposobu uruchamiania kolejnych transz kredytu oraz harmonogramu spłat kredytu), nr 7 z dnia 30 grudnia 2015 roku (w zakresie dotyczącym harmonogramu spłat kredytu) oraz nr 8 z dnia 07 marca 2016 roku (w zakresie dotyczącym m.in. sposobu uruchamiania kolejnych transz kredytu). Tym ostatnim aneksem strony zmieniły również sposób spłaty kredytu, wskazując, iż nastąpi to jednorazowo w dniu 28 kwietnia 2017 roku w kwocie 28.300.000,00 zł. Wszystkie wyżej wymienione aneksy były zawierane przez spółkę za zgodą i wiedzą poręczycieli (aneksy - k.28 - 44).

Zgodnie ze zobowiązaniem z umowy (...) Sp. z o.o. w G. złożyła do dyspozycji powoda weksel in blanco, który podpisał w jej imieniu, jako wystawca prezes zarządu K. O. w dniu 28 października 2014 roku. Weksel ten został poręczony przez B. N., J. N., O. N. i I. Ł., którzy to na jego odwrocie złożyli własnoręczne podpisy obok słowa „poręczam” (weksel - k. 49).

Zgodnie ze złożoną wraz z nim deklaracją wekslową wystawcy bank był uprawniony do wypełnienia złożonego weksla w każdym czasie na sumę odpowiadającą jego zadłużeniu w Banku wynikającemu z w/w umowy kredytu, łącznie z odsetkami, prowizją i kosztami oraz opatrzyć go datą płatności według własnego uznania, zawiadamiając o tym spółkę listem poleconym przesłanym na wskazany w niej adres przynajmniej na 7 dni przed terminem płatności. Jako miejsce płatności weksla wskazano Polski Bank Spółdzielczy w C.. Weksel mógł być opatrzony klauzulą „bez protestu” i klauzulą waluty, w postaci numeru umowy kredytu. Swoje podpisy na tejże deklaracji wekslowej złożyli również poręczyciele (deklaracja wekslowa - k. 45).

Kredyt w kwocie 10.000.000,00 zł został w całości przez powoda wypłacony N1 Sp. z o.o. w okresie od 28 listopada 2014 roku do 14 marca 2016 roku (potwierdzenia wypłaty - k. 67 - 83).

N1 Sp. z o.o. w W. dokonywała części spłat kredytu w okresie od dnia 31 grudnia 2014 roku do dnia 21 lutego 2017 roku w kwocie łącznej 574.323,99 zł, którą to kwoty powód zaliczał na poczet spłaty odsetek od kapitału (potwierdzenia spłat - k. 47 - 66).

W związku z brakiem spłaty zadłużenia w terminie wskazanym w umowie kredytu tj. 28 kwietnia 2017 roku Polski Bank Spółdzielczy w C. w czerwcu 2017 roku wypełnił złożony przez spółkę, a poręczony przez pozostałych pozwanych weksel na kwotę 10.745.811,77 zł, opatrzył go klauzulą „bez protestu”, terminem płatności 22 czerwca 2017 roku oraz miejscem płatności „w Polskim Banku Spółdzielczym w C.” (wypełniony weksel - k. 46).

Następnie powód pismem z dnia 12 czerwca 2017 roku zawiadomił N1 Sp. z o.o. w W. o wypełnieniu weksla, wskazując, iż na kwotę 10.745.811,77 zł składają się: niespłacony kapitał w kwocie 10.000.000,00 zł, odsetki od kredytu w kwocie 715.674,78 zł oraz odsetki naliczone od kwoty kapitału wymagalnego za okres od dnia 12 czerwca 2017 roku do dnia 22 czerwca 2017 roku w kwocie 30.136,98 zł. Jednocześnie wezwał spółkę do jego wykupienia w dniu 22 czerwca 2017 roku w siedzibie banku lub wpłaty wskazanej sumy wekslowej na wskazany w piśmie rachunek bankowy. Analogicznej treści pisma zostały przesłane do poręczycieli (wezwanie - k. 112 - 116).

Pismo zawierające wezwanie adresowane do spółki zostało nadane w Urzędzie Poczтовым w C. w dniu 20 czerwca 2017 roku i prawidłowo awizowane pod adresem siedziby spółki w dniu 22 czerwca 2017 roku, a następnie zwrócone do banku w dniu 7 lipca 2017 roku (korespondencja - k. 117 - 118).

Również do poręczycieli pisma zostały przesłane 20 czerwca 2017 roku, awizowane 22 czerwca 2017 roku i zwrócone do banku w dniu 7 lipca 2017 roku, z wyjątkiem I. Ł., która odebrała wezwanie w dniu 30 czerwca 2017 roku (korespondencja - k. 119 - 126).

Jeszcze wcześniej bowiem w kwietniu 2017 roku Zarządca Tymczasowy Masy Upadłości (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w upadłości likwidacyjnej wystąpił do Sądu Okręgowego w Warszawie z pozwem przeciwko N1 Sp. z o.o. w W. o stwierdzenie bezskuteczności z mocy prawa w stosunku do masy upadłości umowy sprzedaży prawa użytkownika wieczystego zabudowanej nieruchomości stanowiącej działkę gruntu oznaczoną numerem 57/4 położoną w W. przy ul. (...) oraz budynku znajdującego się na niej, a stanowiącego odrębny od gruntu przedmiot własności zawartej pomiędzy spółdzielnią, a spółką w dniu 07 października 2014 roku, składając jednocześnie wniosek o udzielenie zabezpieczenia (pozew - k. 194 - 210).

Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2017 roku sygn. akt II C 342/17 Sąd Okręgowy w Warszawie udzielił zabezpieczenia w/w powództwa poprzez ustanowienie dla spółki zakazu rozporządzania i obciążania w/w nieruchomości (postanowienie - k. 223 - 225).

W związku z prowadzonym postępowaniem sądowym spółka zaprzestała realizowanie inwestycji na którą został przeznaczony kredyt i wpadła w problemy finansowe (bezsporne).

Do końca 2019 roku spółka N1 cały czas podejmuje próby zbycia kredytowanej nieruchomości i spłaty banków z uzyskanej w ten sposób ceny sprzedaży. Aktualnie posiada zawartą umowę przedwstępną ze spółką (...), która jest zainteresowana przejęciem nieruchomości i kontynuowanie inwestycji (przesłuchanie H. M. - k. 559 - 560).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w aktach sprawy i w zasadzie niekwestionowane przez strony dokumenty, bądź ich kopie. Strony różniły się zasadniczo w zakresie oceny prawnej tak ustalonego stanu faktycznego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo w zasadniczej części podlegało uwzględnieniu przez Sąd.

Na wstępie wskazać należy, iż w postępowaniu cywilnym obowiązuje zasada opisana w art 3 k.p.c., który to przepis zobowiązuje strony zarówno do wyjaśnienia okoliczności sprawy (ciężar przytoczenia) i przedstawienia dowodów na tę okoliczność (ciężar dowodu), jak i nakłada na nie obowiązek mówienia prawdy. Z obowiązkiem mówienia prawdy związana jest także powinność zupełności, czyli kompletności wyjaśnień, wyrażająca się w tym, że strona ma obowiązek przedstawienia wszystkich okoliczności sprawy, a więc również tych niekorzystnych. Jednym z przepisów przewidujących konsekwencje naruszenia przez stronę reguły z art 3 k.p.c. jest przepis art 230 k.p.c., który to zezwala Sądowi na uznanie faktów za przyznane, w sytuacji, gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach. A zatem obowiązkiem stron procesu cywilnego jest wypowiedzenie się o faktach mających istotne znaczenie dla sprawy i nie może się ono ograniczać w przypadku pozwanego jedynie do negowania okoliczności faktycznych podnoszonych przez powoda i to jedynie na zasadzie „powód nie udowodnił, a ja temu przeczę”. Taka postawa procesowa strony pozostaje w wyraźnej sprzeczności z treścią art. 3 k.p.c. Jak trafnie podkreślił Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 20 października 2015 r. w sprawie sygn. akt I ACa 933/15, oświadczenie, że strona przeciwna faktowi nie udowodniła, w sytuacji gdy stronie składającej takie oświadczenie rzeczywisty stan rzeczy jest niewątpliwie znany, nie jest tożsame z zaprzeczeniem temu faktowi, ale stanowi uchylenie się od oświadczenia, czy dany fakt miał miejsce, połączone z próbą odwołania się jedynie do prawdy formalnej. A właśnie w taki sposób zachowali się pozwani w sprawie niniejszej, którzy poza przytoczeniem okoliczności związanych z przedwczesnością żądania, wskazaniem, iż zaprzeczają wszelkim twierdzeniom powoda, za wyjątkiem tych wprost przez nich przyznanych, w żaden sposób nie odnieśli się jednoznacznie do twierdzeń powoda dotyczących okoliczności faktycznych leżących u podstaw żądania. Można w tej sytuacji domniemywać, iż przyznali, że spółka zawarła umowę kredytu z powodem, skoro jednocześnie nie zanegowali wartości dowodowej przedłożonej przez powoda umowy, że przyznali, iż jednym z jej zabezpieczeń był

złożony przez powoda weksel poręczonych przez pozostałych pozwanych, że spółka nie spłaciła w terminie kredytu, który stał się wymagalny. Jednocześnie pozwani w żaden sposób nie odnieśli się do kwoty wierzytelności wskazanej przez powoda, nie przedstawili żadnych własnych rozliczeń, nie wskazali że wierzytelność jest w wysokości niższej niż ta żądana przez powoda.

Nadto pozwani wychodzą z błędnego założenia, iż dokumenty prywatne nie mają żadnej mocy dowodowej i na ich podstawie nie jest możliwe ustalenie okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy cywilnej. Zagadnienie mocy dowodowej dokumentów prywatnych jest przedmiotem jednolitego stanowiska judykatury, w myśl którego dowód z dokumentu prywatnego może być podstawą ustaleń faktycznych, jest samodzielnym środkiem dowodowym, którego moc sąd ocenia według zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c. Moc dowodowa dokumentu prywatnego nie ogranicza się do konsekwencji wynikających z domniemania przewidzianego w art. 245 k.p.c. (tak m.in. SN w wyroku z dnia 27 lipca 2010 r. w sprawie II CSK 119/10, LEX nr 603161; w wyroku z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie III CSK 66/13, LEX nr 1463871; w wyroku z dnia 12 września 2014 r. w sprawie I CSK 634/13, LEX nr 1504324). U podstaw zasady swobodnej oceny dowodów leży bowiem brak formalnej hierarchii środków dowodowych. Jeżeli chodzi o treść art 253 k.c. to zgodnie przyjmuje się, że, przepis ten, należy interpretować w związku z obowiązaniem art. 245 (por. także uzasadnienie wyroku SA w Poznaniu z dnia 18 października 2005 r., I ACa 323/05, LEX nr 175204; wyrok SA w Szczecinie z dnia 9 maja 2013 r., I ACa 132/13, LEX nr 1392045). Strona twierdząca, że oświadczenie zawarte w dokumencie nie pochodzi od jego wystawcy, powinna to udowodnić niezależnie od tego, czy sama taki dokument podpisała. A zatem przedmiotem dowodu jest ustalenie, w tym przypadku pochodzenia dokumentu, a nie jego treści. Dokument ten bowiem dowodzi to, że osoba, która go podpisała określonej treści oświadczenie złożyła, a nie to, że oświadczenie to jest zgodne z prawdą. Jak zaś wskazał Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 czerwca 2016 roku sygn. akt I ACa 1758/15 mimo nowelizacji prawa bankowego dokonanej ustawą z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 777), wyciąg z ksiąg bankowych nadal pozostaje dokumentem uprawniającym powoda do wystąpienia z pozwem w postępowaniu nakazowym (art. 485 § 3 k.p.c.). Nadal także ustawodawca, dostrzegając szczególne wymogi formalne obowiązujące przy jego sporządzaniu, uznaje wyciąg z ksiąg bankowych za dokument stanowiący dostateczną podstawę wpisu do ksiąg wieczystych (art. 95 ust. 1 ustawy Prawo bankowe). W swojej istocie wyciąg z ksiąg bankowych zawiera bowiem złożone w szczególnej formie oświadczenie wiedzy uprawnionych osób, dotyczące danych zaksięgowanych w księgach rachunkowych. Prowadzenie zaś tych ostatnich poddane jest zarówno regulacji ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 330) oraz rozporządzenia Min. Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. z 2013 r. poz. 329), jak i ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 174).

Powód w sprawie niniejszej skierował swoje roszczenie wobec pozwanych, jako wystawcy (spółka N1 Sp. z o.o.) oraz poręczycieli wekslowych weksła własnego wystawionego przez N1 Spółkę z ograniczoną odpowiedzialności w W., stanowiącego zabezpieczenie umowy kredytu inwestycyjnego zawartej między powodem, a wystawcą weksła, przedkładając jednocześnie Sądowi ten weksel.

W zasadzie bezsporne między stronami były okoliczności związane z zawarciem umowy kredytu inwestycyjnego między Bankiem, a spółką, okoliczności udzielenia zabezpieczeń, w tym również związane z wystawieniem przez spółkę na rzecz banku weksła i poręczeniem go przez pozostałych pozwanych. Bezsporna była również treść deklaracji wekslowej oraz wzajemne zobowiązania stron wynikające z tego tytułu. Ostatecznie nie było również sporu między stronami, co do okoliczności związanych z uzupełnieniem przez powoda weksła i przedstawieniem go do wykupu wystawcy. W zasadzie również w zakresie wysokości sumy wekslowej nie było między stronami sporu. Pozwani nie zgłosili w tym zakresie żadnych zarzutów, a pamiętać należy, iż postępowanie niniejsze toczy się w postępowaniu nakazowym i to jeszcze z weksła, a zatem to pozwanych obciąża obowiązek udowodnienia podnoszonych przez nich okoliczności, w szczególności tych dotyczących stosunku podstawowego, który weksel zabezpiecza. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 22 lipca 2014 roku sygn. akt I ACa 140/14 w postępowaniu nakazowym, w jego

fazie zapoczątkowanej wniesieniem zarzutów od nakazu zapłaty, dochodzi do przerzucenia ciężaru dowodu na stronę pozwaną. Pozwani w tym zakresie nie podnieśli w zasadzie żadnych sprecyzowanych zarzutów.

Ostatecznie pozwani podnosili jedynie, iż powód naruszył zasady wypełniania weksla i przedstawiania go do wykupu, które sam w deklaracji wekslowej ustalił, a to poprzez to, iż wezwanie do wykupu weksla zostało przesłane pozwanym nazbyt późno. W tym zakresie należy przyznać rację pozwanym, iż wezwanie z dnia 12 czerwca 2017 roku zostało przesłane w sposób sprzeczny z treścią deklaracji wekslowej, bowiem powód nadał je w dniu 20 czerwca 2017 roku, gdy sam określił termin płatności weksla na 22 czerwca, a zgodnie z deklaracją wekslową winien to uczynić co najmniej na 7 dni przed dniem wykupu weksla. Pojawia się zatem pytanie, jaki skutek materialnoprawny ma takie nieprawidłowe działanie banku dla pozwanych. Bez wątpienia nie ma ono żadnego znaczenia dla samej kwestii wypełnienia weksla, ta bowiem czynność ma miejsce przed wysłaniem wezwania do wykupu weksla i w tym przypadku nie było żadnych szczególnych obwarowań z wyjątkiem powstania wymagalnego zadłużenia dłużnika głównego z umowy kredytowej zabezpieczonej wekslem. Tego zaś elementu pozwani w żaden sposób nie zanegowali. Zatem przyjąć należy, iż sama treść weksla i zobowiązanie z niego wynikające jest prawidłowe. Ewentualne wątpliwości może budzić kwestia wymagalności tego zobowiązania wobec pozwanych, jako wystawcy i poręczycieli i tym samym data od której wierzycielowi są należne od nich odsetki za opóźnienie.

Zgodnie z treścią art 30 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe (Dz.U.2016.160 j.t.) zapłatę wekslu można zabezpieczyć poręczeniem wekslowym (aval) co do całości sumy wekslowej lub co do jej części. Zgodnie z treścią art 32 w/w ustawy poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył. Zobowiązanie poręczyciela jest ważne, chociażby nawet zobowiązanie, za które poręcza, było nieważne z jakiegokolwiek przyczyny z wyjątkiem wady formalnej. W sprawie niniejszej, jak wskazano wyżej wszystkie kwestie związane z samym wystawieniem weksla i udzieleniem poręczenia przez pozwanych są bezsporne i bez wątpienia czynności te są ważne i skuteczne. Zarzuty pozwanych skupiały się wokół kwestii nieprzedstawienia im tegoż weksla do wykupu, zgodnie z deklaracją wekslową i jego skutków.

Zgodnie z art 38 w/w ustawy posiadacz wekslu, płatnego w oznaczonym dniu albo w pewien czas po dacie lub po okazaniu, powinien przedstawić go do zapłaty bądź w pierwszym dniu, w którym można wymagać zapłaty, bądź w jednym z dwóch następujących dni powszednich. Przepis ten przewiduje obowiązek posiadacza przedstawienia weksla do zapłaty. Początkowo w takiej sytuacji mamy do czynienia z długiem odbiorczym. Wynika to z tego, że dłużnik często nie wie, kto jest wierzycielem wekslowym. Weksel przechodzić może z rąk do rąk i nie jest konieczne zawiadomienie o tym dłużnika. Dlatego pomijając sytuacje, gdy weksel jest płatny za okazaniem (art. 34), posiadacz weksla powinien go przedstawić do zapłaty dłużnikowi głównemu. Jest nim trasat (akceptant po przyjęciu) bądź wystawca przy wekslu własnym. Dopiero z chwilą przedstawienia weksla do zapłaty następuje przekształcenie wierzytelności wekslowej w dług oddawczy (por. art. 454 § 1 zd. 2 k.c.). Przepis art. 38 nie mówi o znaczeniu przedstawienia weksla do zapłaty i skutkach zaniechania tego. O tym rozstrzygają inne przepisy prawa wekslowego (art. 42, 46, 53). Jednakże dopiero od chwili przedstawienia do zapłaty akceptant popada w zwłokę. W zwłokę popadają także inni dłużnicy wekslowi (M. Czarnecki, L. Bagińska: Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, 2 wyd., Warszawa 2000, s. 370). Nie trzeba im ponownie przedstawiać weksla do zapłaty. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 17 lutego 2016 roku sygn. akt I ACa 1211/15 przepis art. 38 ustawy z 1936 r. - Prawo wekslowe nie pozbawia wierzyciela wekslowego możliwości domagania się zapłaty przez dłużnika odsetek ustawowych. Jednakże jedynie przy spełnieniu wymogu przedstawienia weksla, niezapłacenie sumy wekslowej powoduje opóźnienie po stronie dłużnika od dnia płatności weksla. W przeciwnym razie opóźnienie powstaje dopiero po dacie przedstawienia weksla do zapłaty. Nieprzedstawienie weksla do zapłaty przed skargą z weksla nie stwarza dla dłużnika głównego, akceptanta lub wystawcy weksla własnego prawa uchylenia się od spełnienia zobowiązania wekslowego. A zatem kwestia przedstawienia weksla do wykupu ma najprościej rzecz ujmując skutek jedynie w zakresie dotyczącym odsetek za opóźnienie. Wierzyciel traci bowiem prawo do takich odsetek za okres od dnia płatności określonego w wekslu do dnia przedstawienia weksla do wykupu. W sprawie niniejszej, jak ustalili Sąd, weksel został przedstawiony do wykupu dłużnikowi głównemu w dniu 22 czerwca 2017 roku, list zawierający tę informację został jednocześnie nadany przez powoda w dniu 20 czerwca 2017 roku, a powinien być zgodnie z treścią deklaracji wekslowej, co najmniej

na 7 dni przed terminem płatności. W tej sytuacji w ocenie Sądu dłużnik popadł w opóźnienie dopiero z dniem 28 czerwca 2017 roku, bowiem właśnie 27 czerwca minął termin określony w deklaracji. Powód, który jest profesjonalistą winien tak zorganizować swoją pracę, aby dochować terminów, które sam określił. Pozwani winni mieć przynajmniej teoretyczną szansę spełnienia świadczenia w terminie wskazanym w wekslu, a w sprawie niniejszej de facto nie mieli. Pozwani poręczyciele odpowiadają za dług wystawcy, a zatem zarówno za sumę wekslową, jak i odsetki naliczane wobec dłużnika głównego. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 30 czerwca 2010 roku sygn. akt V CSK 461/09 w rozstrzyganej sprawie weksel powinien być przedstawiony wystawcy. Zaniechanie tej czynności wobec wystawcy wywiera jednak skutki także wobec poręczycieli, gdyż ich odpowiedzialność jest taka sama jak osób, za które udzielono poręczenia. Analogicznie przedstawienie weksla do wykupu wystawcy, powoduje skutek również wobec poręczycieli. W tym zakresie nic nie zmienia kwestia zapisów zawartych w deklaracji wekslowej. Zapisy te nie mogą bowiem zmieniać bezwzględnie obowiązujących przepisów ustawy prawo wekslowe.

Przechodząc z kolei do kwestii przedstawienia weksla, to wskazać należy, iż jest to czynność techniczna. W ocenie Sądu w rozpoznawanej sprawie weksel został przedstawiony do wykupu wystawcy, z tym, że w terminie jego płatności. Nastąpiło to w dniu 22 czerwca 2017 roku tj. w dniu, w którym przesyłka zawierająca pismo powoda z dnia 12 czerwca 2017 roku została awizowana, a zatem dłużnik miał możliwość zapoznania się z jego treścią oraz dowiedzenia kto jest posiadaczem weksla i gdzie jest miejsce płatności weksla. Spełnienie przewidzianego w art. 38 ustawy z 1936 r. - prawo wekslowe wymogu przedstawienia weksla do zapłaty nie łączy się z koniecznością jego fizycznego okazania "do oczu" dłużnikowi głównemu. Wystarczające jest w tej mierze stworzenie wystawcy weksla własnego przez posiadacza weksla realnej możliwości zapoznania się z oryginałem weksla w miejscu jego płatności (vide Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 28 sierpnia 2013 r. w sprawie I ACa 1368/12 LEX nr 1363276). W sprawie niniejszej powód w w/w piśmie zawiadomił wystawcę weksla, iż Bank jest w posiadaniu wypełnionego weksla, wskazał również miejsce płatności. Rzeczywiście pismo to nie zawiera informacji o możliwości zapoznania się z treścią weksla, nie oznacza to jednak, iż nie może ono zostać uznane za skuteczne przedstawienie weksla w rozumieniu art 38 ustawy prawo wekslowe, szczególnie, iż do niego załączona jest kopia wypełnionego weksla. W tym zakresie Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 21 marca 2001 roku sygn. akt III CKN 322/00. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu tegoż wyroku wskazał: powstaje jednak pytanie, czy dla spełnienia wymogu z art. 38 Pr.weksl. konieczne jest fizyczne okazanie weksla dłużnikowi głównemu, czy też wystarczy stworzenie temu dłużnikowi realnej możliwości zapoznania się z oryginałem weksla. Łatwo zauważyć, że przyjęcie pierwszej z tych dwóch koncepcji całkowicie uzależniłoby przedstawienie do zapłaty od woli dłużnika głównego. Nie da się przecież przymusić go do zapoznania z wekslem. Niewątpliwą intencją ustawodawcy było zapobieżenie skutkom braku współdziałania ze strony dłużnika. Dlatego w drugim zdaniu art. 38 Pr.weksl. określono, że przedstawienie weksla w izbie rozrachunkowej jest równoznaczne z przedstawieniem do zapłaty. Jednakże tej możliwości nie ma obecnie, gdyż izby rozrachunkowe nie zostały po wojnie reaktywowane. Biorąc pod uwagę, że mimo obowiązującego przepisu ustawy dopuszczającego zastępcze przedstawienie weksla do zapłaty, faktycznie nie ma takiej możliwości, wykładnia art. 38 Pr.weksl. powinna być odpowiednio mniej rygorystyczna. Przedstawienie weksla do zapłaty w rozumieniu art. 38 Pr.weksl. następuje także wówczas, gdy posiadacz weksla, po uprzednim zawiadomieniu, umożliwi trasatowi (wystawcy weksla własnego) zapoznanie się z oryginałem weksla w miejscu jego płatności. W sprawie niniejszej pozwani, podnosząc tę okoliczność nie zanegowali możliwości zapoznania się przez wystawcę z treścią weksla w okresie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o jego wypełnieniu. Z treści pisma wynika miejsce płatności weksla, a zatem również miejsce przedstawienia weksla. Wystawca został zawiadomiony o tym, a zatem od jego woli zależało czy skorzysta z tej możliwości czy też nie.

Stąd też Sąd stosownie do treści art 496 k.p.c. w punkcie I. sentencji wyroku uchylił nakaz zapłaty w zakresie dotyczącym zasądzonych odsetek za okres od dnia 23 czerwca 2017 roku do dnia 27 czerwca 2017 roku i oddalił powództwo w tym zakresie. W tym czasie pozwani nie znajdowali się jeszcze w stanie opóźnienia i nie powinni być obciążeni dodatkowymi odsetkami.

W pozostałym zakresie w punkcie II. sentencji wyroku Sąd utrzymał nakaz zapłaty wydany w sprawie niniejszej w mocy. Na koszty zasądzone nakazem zapłaty złożyły się: opłata sądowa od pozwu - 25.000,00 zł, wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym - 25.000,00 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17,00 zł

W punkcie III. sentencji wyroku Sąd zasądził dodatkowo od pozwanych N1 Sp. z o.o. w W. oraz B. N. solidarnie na rzecz powoda kwotę 12.250,00 zł zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu zażaleniowym związanym z zażaleniami wywiedzionymi od postanowienia z dnia 19 września 2018 roku. W tym zakresie w odpowiedziach na te dwa zażalenia pozwany wniósł o zasądzenie od pozwanych na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowe. Podstawę prawną tego rozstrzygnięcia stanowił § 10 ust 2 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 9 w zw. z § 3 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku.